

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ KOIN/KOY ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522**

Αθήνα 8/11/2011
Αριθμ. Πρωτ.:7

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Επιστολή της Πανελλαδικής Φιλοζωϊκής Περιβαλλοντικής Ομοσπονδίας»

ΣΧΕΤ. Η ΠΑΒ 73/6-10-2011

Απαντώντας στην παραπάνω αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ν. Νικολόπουλος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στην αιτιολογική έκθεση του Σχεδίου Νόμου «Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς ....» που καταρτίστηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και πρόκειται να συζητηθεί στη Βουλή, μνημονεύονται σαφώς: α) Το άρθρο 24 του Συντάγματος του 1975, β) Η Ευρωπαϊκή Συνθήκη για την προστασία των ζώων, γ) Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προστασία των ζώων συντροφιάς και δ) Το Πρωτόκολλο για την προστασία και την καλή μεταχείριση των ζώων», το οποίο προστέθηκε στην Συνθήκη του Άμστερνταμ το 1977. Τα παραπάνω Νομικά κείμενα καθώς και μία σειρά από σχετικές Κοινοτικές Οδηγίες, ενσωματώθηκαν στο Εθνικό Δίκαιο με την έκδοση των σχετικών Νόμων. Επίσης, η αρμόδια κτηνιατρική υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ κατάρτισε το 2003 τον πραγματικά πρωτοποριακό νόμο 3170, προκειμένου να ενισχυθεί το νομικό πλαίσιο, ειδικά όσον αφορά στα ζώα συντροφιάς.

Έχοντας από 8 χρόνια εφαρμογής του Νόμου 3170/2003, καταρτίστηκε από το ΥΠΑΑΤ το προμνημονευόμενο Σχέδιο Νόμου με στόχο τη ρύθμιση μιας σειράς θεμάτων σχετικά με την περισυλλογή και τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, την προστασία τους και την ευζωία των δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς, τη σήμανση και την καταγραφή όλων των ζώων συντροφιάς, τη δημιουργία μιας αξιόπιστης ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, την αυστηροποίηση των ποινών στις περιπτώσεις κακοποίησης και

κακομεταχείρισης των ζώων, την απαγόρευση της λειτουργίας στην Ελλάδα τσίρκων και άλλων παρόμοιων θεαμάτων για κερδοσκοπικό σκοπό κ.ά..

Στο άρθρο του Σχεδίου Νόμου, περιγράφονται σαφώς και με την μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια οι όροι «δεσποζόμενο ζώο συντροφιάς» και «αδέσποτο ζώο συντροφιάς». Η πρόταση που διατυπώνεται στην Αναφορά να ζουν και να αναπαράγονται τα ζώα συντροφιάς ελεύθερα στο φυσικό τους περιβάλλον άρα χωρίς υπεύθυνο για αυτά ιδιοκτήτη και χωρίς πρόγραμμα στείρωσης, εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους ανεξέλεγκτου πολλαπλασιασμού τους, με ότι αυτό συνεπάγεται για τη δημόσια υγεία αλλά και την προστασία και την ευζωϊα αυτών των ίδιων των ζώων.

Επίσης, είναι άκρως παρακινδυνευμένο για τη δημόσια υγεία, για την προστασία του κοινωνικού συνόλου και για την προστασία των υπόλοιπων ζώων, να χαρακτηρίζεται ένα ζώο συντροφιάς ως επικίνδυνο, μόνο αφού προηγουμένως του επιτραπεί να εκδηλώσει κατ' επανάληψη επιθετική συμπεριφορά .

Η Δ/νση Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών (ΚΑΦΕ) προβλέπει στο Οργανόγραμμά της από το 1988 και το 1991 ειδικό Τμήμα Προστασίας των Ζώων. Η εν λόγω Δ/νση, ανήκει οργανικά στη Γενική Δ/νση Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ, η οποία είναι εντεταλμένη για το χειρισμό όλων των κτηνιατρικών προγραμμάτων που αφορούν στην Υγεία και στην Προστασία των Ζώων. Δεν πρέπει δε να διαφεύγει της προσοχής ότι τα προγράμματα περισυλλογής και διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς είναι συνδεδεμένα με τα προγράμματα καταπολέμησης των ζωοανθρωπονόσων (εχινοκοκκίαση, λύσσα κ.λπ.) και για το λόγο αυτό επιβάλλεται η κτηνιατρική τους εποπτεία.

Επίσης, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ενωσης, τα θέματα που αφορούν στην προστασία των ζώων υπάγονται στην αρμοδιότητα Ειδικού Τομέα (Sector) της Μόνιμης Επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την Υγεία των Ζώων και συζητούνται στις τακτικές θεσμοθετημένες συσκέψεις των επικεφαλής των κτηνιατρικών υπηρεσιών των Κρατών-Μελών της Ε.Ε..

Δεν υφίσταται επομένως κανένας τεχνικός ή επιστημονικός λόγος για την αφαίρεση της σχετικής αρμοδιότητας από τη Δ/νση ΚΑΦΕ.

Όσον αφορά στη συγκρότηση και τη λειτουργία ειδικής Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής για τα θέματα της προστασίας και των δικαιωμάτων των ζώων, η Νομική Υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ έχει δηλώσει σαφώς ότι ανά πάσα στιγμή και ανεξάρτητα από το προωθούμενο Σχέδιο Νόμου, είναι στη διακριτική ευχέρεια του Υπουργού η έκδοση της σχετικής Απόφασης, αφού προηγηθεί η αναγκαία προς τούτο διαβούλευση.

Το άρθρο 4 του Σχεδίου Νόμου δεν απαγορεύει την αγορά του ηλεκτρονικού μέσου σήμανσης από τον ίδιο τον ιδιοκτήτη του δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς. Εννοείται όμως, ότι η τοποθέτηση στα ζώα των μέσων σήμανσης (microchip), η καταγραφή τους στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων και η έκδοση βιβλιαρίου υγείας ή διαβατηρίου για το ζώο συντροφιάς, πρέπει να

γίνονται από νομίμως πιστοποιημένους κτηνιάτρους (έλληνες ή αλλοδαπούς) που ασκούν σε μόνιμη βάση το επάγγελμα στην Ελλάδα, ώστε ανά πάσα στιγμή να υπάρχει η δυνατότητα ελέγχου των δραστηριοτήτων τους τόσο σε διοικητικό επίπεδο, όσο και μέσω της βάσης δεδομένων. Υπό την έννοια αυτή, δεν είναι δόκιμη η πιστοποίηση εναλλασσόμενων αλλοδαπών κτηνιάτρων που ασκούν σε προσωρινή και περιστασιακή βάση το επάγγελμα στην Ελλάδα. Σαφώς και δύνανται οι εθελοντές αλλοδαποί κτηνιάτροι που παρέχουν προσωρινά υπηρεσίες στη χώρα, να προβαίνουν σε στειρώσεις, να σημαίνουν και να καταγράφουν ζώα σύμφωνα με το άρθρο 9 του Σχεδίου Νόμου, αλλά η επικύρωση της καταγραφής του ζώου στη βάση δεδομένων και η έκδοση διαβατηρίου πρέπει να γίνεται από κτηνιάτρο που έχει πιστοποιηθεί ή από κτηνιάτρο υπάλληλο της Περιφέρειας, της Περιφερειακής Ενότητας ή του Δήμου στην περίπτωση που οι στειρώσεις γίνονται σε εγκαταστάσεις των παραπάνω Φορέων.

Ο όρος «ιδιοκτήτης» (owner) είναι διεθνής και αποτελεί ορισμό που συμπεριλαμβάνεται σε όλα τα κείμενα της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας που σχετίζονται με την υγεία και την προστασία των ζώων.

Το άρθρο 5 του Σχεδίου Νόμου αναφέρει στην παράγραφο 4 ότι εκ προοιμίου «δεν εκδίδεται άδεια κυνηγιού σε κυνηγό του οποίου ο σκύλος που χρησιμοποιείται στο κυνήγι δεν έχει σημανθεί ....και δεν έχει εγγραφεί ο αριθμός της σήμανσης στο βιβλιάριο υγείας ή στο διαβατήριο του ζώου συντροφιάς....». Συμφωνούμε και επαυξάνουμε στο σημείο αυτό με την Αναφορά.

Το θέμα της πρόσδεσης των σκύλων και γενικότερα των ζώων συντροφιάς αντιμετωπίζεται με το άρθρο 1 παράγραφος β του Σχεδίου Νόμου που αναφέρεται στις προϋποθέσεις για την «Ευζωία» των ζώων συντροφιάς.

Στο άρθρο 9 παρ. 10 του Σχεδίου Νόμου, προβλέπεται ότι: «Την ευθύνη για την επίβλεψη και τη φροντίδα των επανεντασσόμενων αδέσποτων ζώων, έχουν οι Δήμοι και τα συνεργαζόμενα φιλοζωϊκά σωματεία». Άρα, δεν απαγορεύεται η σίτισή τους. Απαγορεύεται μόνο η πρόσβασή τους σε απορρίμματα, σύμφωνα με το άρθρο 11.

Στο άρθρο 5 του Σχεδίου Νόμου, αναφέρεται ρητά η υποχρέωση του ιδιοκτήτη του δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς ως προς τη σήμανση και την καταγραφή, ενώ στο άρθρο 6, αναφέρεται ότι οι εκτρεφόμενοι, αναπαραγόμενοι ή προς πώληση σκύλοι και γάτες σημαίνονται υποχρεωτικά και καταχωρούνται στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων.

Οι διοικητικές κυρώσεις για την μη συμμόρφωση με τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 είναι πολύ αυστηρότερες από αυτές της μέχρι σήμερα νομοθεσίας, καλύπτουν όλο το φάσμα των δυνατών περιπτώσεων και περιγράφονται αναλυτικά στο Παράρτημα 4 του Σχεδίου Νόμου.

Η παράγραφος 4 του άρθρου 7 απαγορεύει τη συμμετοχή ακρωτηριασμένων ζώων σε εκθέσεις. Όσον αφορά τη συμμετοχή όλων των ζώων (αρτιμελών ή ακρωτηριασμένων) σε πάσης φύσεως άλλες εκδηλώσεις ή θεάματα, αυτές οι

περιπτώσεις περιγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 12 και οι αντίστοιχες διοικητικές κυρώσεις περιγράφονται στο Παράρτημα 4 του Σχεδίου Νόμου. Το άρθρο 8, είναι σαφώς ευνοϊκότερο από τις διατάξεις του ισχύοντος Νόμου 3170 και επιτρέπει την διατήρηση ζώων συντροφιάς στις μονοκατοικίες χωρίς τον αριθμητικό περιορισμό των 2 ζώων.

Όσον αφορά όμως στις πολυκατοικίες, θεωρούμε ότι εκτός από τα δικαιώματα των ζώων αλλά και τις ευγενείς πράγματι προθέσεις των ζωόφιλων, πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη και οι υπόλοιποι ένοικοι μιας πολυκατοικίας καθώς και η ουσιαστική τήρηση των διατάξεων που αφορούν στην κοινή ησυχία, στην ευζωία των ζώων συντροφιάς και στη δημόσια υγεία.

Η μνεία που γίνεται στην Αναφορά σχετικά με το άρθρο 9 του Σχεδίου Νόμου, καλύπτεται από την παραπάνω απάντηση σχετικά με το άρθρο 4 του Σχεδίου Νόμου.

Στα άρθρα 1 και 5 του Σχεδίου, περιγράφονται αναλυτικά οι κανόνες ευζωίας και οι υποχρεώσεις του ιδιοκτήτη ενός δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς, συμπεριλαμβανομένου και ενός κυνηγού. Εφόσον τα ρυμουλκούμενα «κουτιά» δεν έχουν επαρκή χώρο για τα ζώα, δεν τους επιτρέπουν να στέκονται σε όρθια στάση και προεξέχουν πάνω από το 30% του μήκους του οχήματος όπως περιγράφει ο ΚΟΚ, τότε είναι κατασκευές που απαγορεύονται σύμφωνα με το Σχέδιο Νόμου και επομένως ισχύουν και εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες στο Παράρτημα 4 Διοικητικές κυρώσεις.

Στο άρθρο 5 αναφέρεται ρητά ότι απαγορεύεται η εγκατάλειψη ζώου συντροφιάς, η δημοσίευση αγγελιών για ζώα συντροφιάς αν δεν αναφέρεται ο αριθμός σήμανσης και η είσοδος στην Ελλάδα ζώων συντροφιάς χωρίς ηλεκτρονική σήμανση.

Επίσης, το άρθρο 6 του Σχεδίου προβλέπει ότι όλοι οι εκτρεφόμενοι, αναπαραγόμενοι, ή οι προς πώληση σκύλοι και γάτες διαθέτουν βιβλιάριο υγείας και διαβατήριο, σημαίνονται υποχρεωτικά και καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων, στις δε εγκαταστάσεις εμπορίας τηρούνται όλοι οι κανόνες ασφάλειας και ευζωίας.

Στο ίδιο άρθρο προβλέπεται η έκδοση ειδικής Υπουργικής Απόφασης που θα καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση της άδειας εμπορίας ζώων συντροφιάς.

Με τις διατάξεις αυτές θεσπίζονται επαρκή μέτρα ελέγχου της λειτουργίας των pet shops, ελέγχεται το φαινόμενο της ανεξέλεγκτης εισαγωγής ζώων, της παράνομης εμπορίας και της εγκατάλειψης των ζώων από τους ιδιοκτήτες, με στόχο τον έλεγχο του υπερπληθυσμού και του ανεξέλεγκτου πολλαπλασιασμού τους.

Η εγκατάλειψη και η παραβίαση των κανόνων ευζωίας ενός ζώου, περιγράφονται με ευκρίνεια στα άρθρα 1 και 5 του Σχεδίου Νόμου. Η «κακοποίηση» με την αυστηρή και ακριβή έννοια του όρου, όπως περιγράφεται στο άρθρο 16 του Σχεδίου Νόμου είναι μία βίαιη ενέργεια που αποσκοπεί στο βασανισμό ή και τη θανάτωση του ζώου και για αυτού του είδους τις πράξεις

καθώς και για την κλοπή ζώου συντροφιάς προβλέπονται ειδικές αυστηρές ποινικές κυρώσεις στο άρθρο 20 του Σχεδίου Νόμου (φυλάκιση από 1 έως 5 έτη) Τέτοιου είδους ειδεχθείς πράξεις έχουν μεγαλύτερη βαρύτητα από τις δυσάρεστες μεν, αλλά ελαφρότερες παραβάσεις των άρθρων 1 και 5 και για τον λόγο αυτό δεν θεωρείται κατ' αρχήν σκόπιμη η ταύτιση μεταξύ των 2 κατηγοριών παραβάσεων και η επιβολή ποινικών κυρώσεων (φυλάκιση) για απλή εγκατάλειψη του ζώου ή για απλή παραβίαση των κανόνων ευζωϊας είναι ποινή δυσανάλογη ως προς το τελεσθέν αδίκημα.

Όσον αφορά στις ποινικές κυρώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 20 για τις περιπτώσεις βασανισμού, κακοποίησης, θανάτωσης και κλοπής ζώου συντροφιάς όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 16 του Σχεδίου Νόμου, η έκθεση βεβαίωσης συντάσσεται από την Ελληνική Αστυνομία.

Όσον αφορά στις διοικητικές κυρώσεις, που επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 21 και το Παράρτημα 4 του Σχεδίου Νόμου, ορίζεται ότι, μόνο στην περίπτωση που σε ένα Δήμο δεν λειτουργεί Δημοτική Αστυνομία, η βεβαίωση των παραβάσεων γίνεται από όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας.

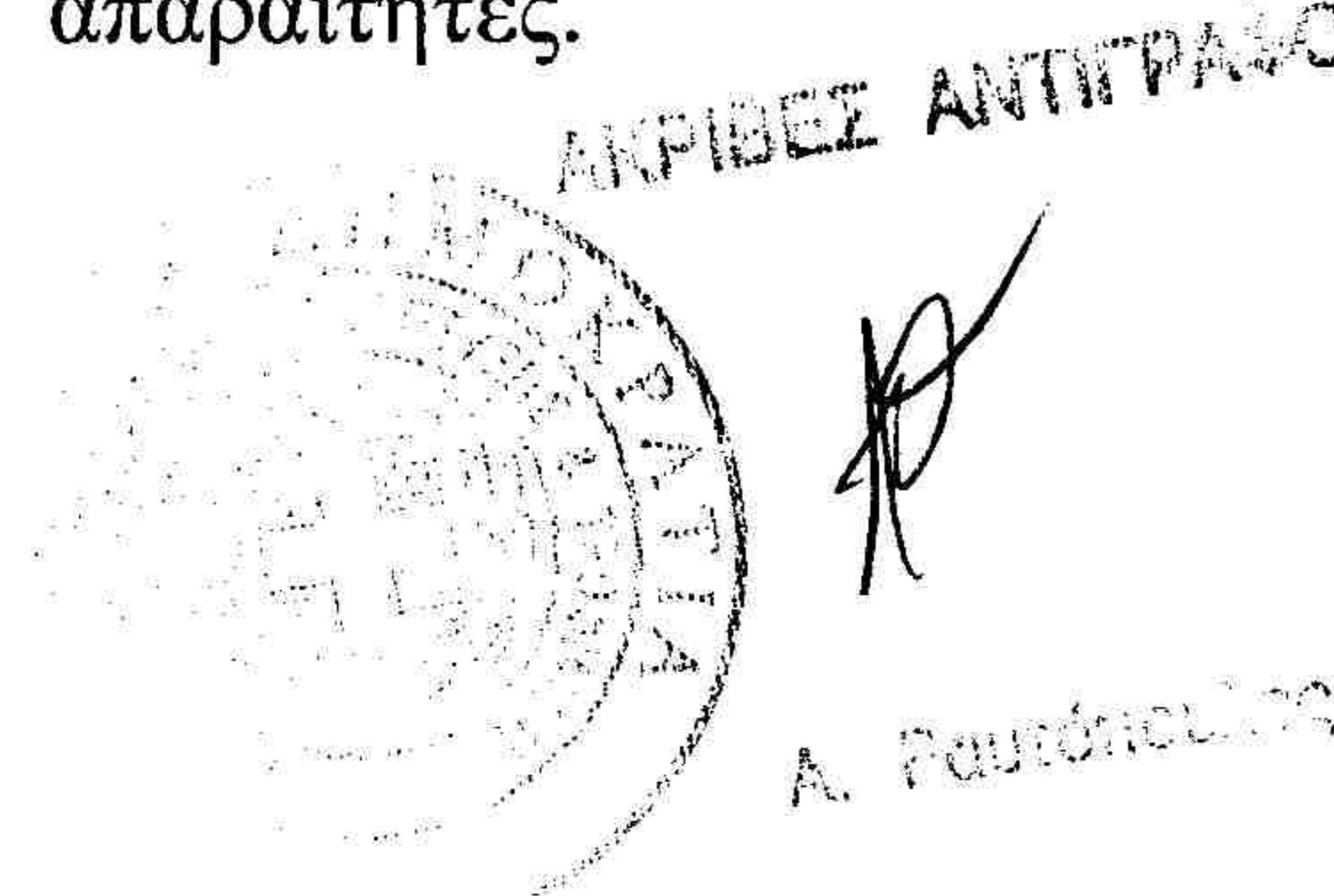
Με τις παραπάνω διατάξεις, καθορίζονται κατά τρόπο σαφή και αναλυτικό οι περιπτώσεις όπου πράγματι επιβάλλεται η εμπλοκή της Ελληνικής Αστυνομίας στον τομέα της προστασίας των ζώων.

Η ασθένεια γνωστή ως «λεϊσμανίαση» ή «καλα-αζάρ» είναι μία ζωοανθρωπονόσος παγκόσμιας εμβέλειας με συνεχή παρουσία στη Λεκάνη της Μεσογείου και στη Νότια Ευρώπη. Η νόσος μεταδίδεται έμμεσα από ζώα σε ζώα, από άνθρωπο σε άνθρωπο αλλά και από ζώα σε άνθρωπο με τη μεσολάβηση εντόμων (σκνίπες). Τα μέχρι σήμερα κλινικά και επιδημιολογικά δεδομένα αλλά και η πρακτική δυσκολία να εφαρμοστεί πλήρης θεραπεία σε πληθυσμούς αδέσποτων σκύλων, δεν παρέχουν τις απαιτούμενες εγγυήσεις για την πλήρη κατάργηση του άρθρου 9 του ΠΔ 400/1983. Εναλλακτικά και λαμβάνοντας υπόψη τις νεώτερες επιστημονικές εξελίξεις, η Γενική Δ/νση Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ, έχει επεξεργαστεί μία αναδιατύπωση του άρθρου 9 του ΠΔ 400/1983 που προβλέπει είτε την ευθανασία των ασθενών ζώων σε περίπτωση μη αναστρέψιμης πορείας της νόσου (με την συγκατάθεση του ιδιοκτήτη) είτε τον συνδυασμό προληπτικής πολιτικής /θεραπείας, κάτω από διαχειριστικές και επιστημονικές προϋποθέσεις. Η τελική πρόταση για την αλλαγή του άρθρου 9, θα διατυπωθεί ύστερα από την ολοκλήρωση της συνεργασίας με το συναρμόδιο Υπουργείο Υγείας.

Οι ποινικές κυρώσεις τού άρθρου 20 του Σχεδίου Νόμου, είναι αυστηρότερες του ισχύοντος σήμερα Νόμου 3170/2003. Περαιτέρω αυστηροποίησή τους και χαρακτηρισμός τους ως «μη μετατρέψιμες» θα οδηγούσε σε ποινές δυσανάλογες προς το τελεσθέν αδίκημα. Ο τραυματισμός ή θανάτωση ζώων από οδηγούς οχημάτων γίνεται στις περισσότερες περιπτώσεις χωρίς πρόθεση από την πλευρά των οδηγών και ως εκ τούτου είναι δύσκολη η ένταξη ενός τέτοιου συμβάντος στις διατάξεις του άρθρου 16.

Το άρθρο 9 του Σχεδίου Νόμου, προβλέπει ότι οι Δήμοι, δεν είναι απλώς «αρμόδιοι» για την περισυλλογή και τη διαχείριση των ζώων συντροφιάς, αλλά και πλέον «υποχρεούνται να μεριμνούν» για την εφαρμογή των σχετικών ενεργειών και προγραμμάτων. Υπό την έννοια αυτή, το Σχέδιο δίνει ξεκάθαρα τη δυνατότητα σε κάθε μεμονωμένο δημότη, ομάδα πολιτών ή ζωοφιλικό σωματείο να διαμαρτυρηθεί στο Δημοτικό Συμβούλιο και στις αρμόδιες Δημοτικές υπηρεσίες και εν ανάγκη να καταφύγει και σε νομικής φύσεως μέτρα εναντίον του Δήμου, σε περίπτωση μη εκτέλεσης των προβλέψεων του Νόμου από πλευράς Δήμου. Ο μηχανισμός αυτός είναι επαρκής για να υποχρεώσει τους Δήμους να ασχολούνται με τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι το Σχέδιο του νέου Νόμου για την προστασία των ζώων βρίσκεται στο στάδιο της επεξεργασίας από τις αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής. Στο πλαίσιο του διαλόγου εντός των Επιτροπών, αλλά και κατά τη διάρκεια της συζήτησης του Νομοσχεδίου στην ολομέλεια της Βουλής, υπάρχει πάντοτε η δυνατότητα να επέλθουν οι όποιες αλλαγές κριθούν ως απαραίτητες.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ι. ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. N. Νικολόπουλο